

Pokuta za vypouštění odpadních vod a jak se ji vyhnout, aneb jak správně likvidovat odpadní vody v obci Litošice

Pokuta za vypouštění odpadních vod je sankce, kterou mohou úřady udělit každému (podnikateli i fyzické osobě) v případě, že odpadní vody z nemovitosti nelikviduje předepsaným způsobem. Byť to vypadá logicky, tak v českých krajinách nejde o věc, až tak neobvyklou. Pojďme se společně podívat na to, jak se pokutě vyhnout a jak správně vypouštět odpadní vody.

Jak se likviduje odpadní voda

Pojďme začít od toho, jak by se měla odpadní voda likvidovat dle zákona.

Odpověď najdeme hned v **§5 vodního zákona**:

... je stavebník povinen podle charakteru a účelu užívání těchto staveb je zabezpečit zásobováním vodou a **odváděním odpadních vod kanalizací** k tomu určenou.

Není-li kanalizace v místě k dispozici, odpadní vody se zneškodňují **přímým čištěním s následným vypouštěním do vod povrchových nebo podzemních**.

V případě technické neproveditelnosti způsobů podle vět první a druhé lze **odpadní vody akumulovat v nepropustné jímce** (žumpě)...

Vodní zákon nám trochu obšírně říká, jaké máme možnosti k likvidaci odpadních vod a kam je možné je vypouštět.

Pokuta za vypouštění odpadních vod se uděluje při porušení pravidel vodního zákona. Typicky jde o přestupek. Výše pokuty začíná na 20 000 a může dosáhnout až 500 000 v případě právnických osob.

Přímé čištění na pozemku

Není-li možná kanalizace, typicky z důvodu toho, že na místě není, přichází na řadu alternativy.

V České republice je tím nejčastěji myšlena domovní čistírna odpadních vod nebo tříkomorový septik s dodatečným filtrem. Více o těchto možnostech níže.

Bezodtoká jímka (žumpa) je krajní řešení

V krajních situacích, kde nelze postupovat jinak, se ke slovu dostává stará dobrá žumpa. Ta má, ale spíše, než benefity, samé nevýhody.

Jednak vyjde extrémně draho pravidelný vývoz a za druhé za nedodržení pravidel o vývozu hrozí majitelům pokuta.

Jaké stavby se pro vypouštění odpadních vod využívají

Už víme, jak bychom měli vypouštět odpadní vody z objektu, ještě možná nemáme jasno, jak to konkrétně udělat.

K rodinnému domu vždy domovní čistírnu odpadních vod

U rodinného domu se nikdy finančně nevyplatí vyvážení jímky. Z toho titulu je vhodné hledat variantu. Starou jímku navíc můžete využít pro sběr dešťové vody.

Domovní čistírny odpadních vod fungují na principu mechanického a biologického čištění. Jejich výhodou je vysoká kvalita přečištění černých vod, které se pak dají využít pro závlaku. Pro toto řešení je nutné dokoupit za čističku akumulární nádrž.

Septik je dobrý na chatu

Jako alternativu k domovní čistírně odpadních vod lze zvolit tříkomorový septik s filtrem. Ten funguje bez elektřiny, primárně za pomoci mechanického a filtračního čištění.

Z pohledu zákona jde stejně jako v případě domovní čistírny o **vodní dílo**, ke kterému je nutný projekt od autorizovaného vodohospodáře.

Za zvážení ještě stojí kořenová čistička odpadních vod

Poslední možností, jak dosáhnout na přímé čištění, v momentě, kdy není možnost napojení na kanalizaci, je kořenová čistírna odpadních vod.

Funkčně jde o kombinaci mezi septikem a klasickou domovní čistírnou. Nevýhodou těchto čistíren je náročnost na plochu, kterou zabírají a vyšší pořizovací náklady. Na druhou stranu získáte čističku, která bude fungovat bez elektřiny.

Kdy hrozí pokuta za vypouštění odpadních vod

Ted' už víme, jak se mají vypouštět odpadní vody i pomocí, jakých staveb. Zjednodušeně tedy můžete říct, že děláte-li to jinak, hrozí vám **pokuta za vypouštění odpadních vod**. Pojďme se podívat, jak to vidí vodní zákon.

Příklady z praxe, kdy hrozí pokuta za vypouštění odpadních vod

- Vypouštění septiku na zahradu je jednou z neduh, kdy dochází k porušení zákona. Klasickým příkladem je buď vyčerpání přebytečného kalu z komor septiku do zahrady nebo rovnou celý obsah.

Tento postup není dovolený a hrozí za něj pokuta za vypouštění odpadních vod. Správným postupem je objednání fekálního vozu a likvidace černých vod na centrální čistírně odpadních vod.

- Další pozůstatkem doby je vybírání žumpy a nošení odpadní vody ke stromům. Inu tento způsob vypouštění odpadních vod si mnozí pamatují z 90. let. Spousta zahrádkářů tak činí dodnes, přeci jen přírodní hnojivo je zdarma a funguje dokonale.

V tomto pojednání se však díváme na legálnost takového počínání a vzhledem k tomu, že vodní zákon stanovuje povinnost vyvážet bezodtoké jímky na centrální čistírnu, není ani tato varianta košer. I za takovýto postup tedy hrozí pokuta.

- Není neobvyklé, že slyšíme příběhy o tom, jak často vyváží žumpu. Např. případ 4 kubíkové jímky pro 4 osoby. Majitel takovou jímku vyvážel dvakrát ročně vždy po naplnění.

Při průměrné spotřebě vody na osobu cca. 100 litrů na den, však bylo jasné, že i když majitel vyváží žumpu poctivě, pravděpodobně mu značná část odpadních vod vytéká někde svévolně.

Přeci by jen na základě kupeckých počtů měla být plná za 10 dní (4000/4x100). V tomto případě jde o vypouštění odpadních vod do vod podzemních bez příslušného povolení, a jak už tušíte, může za něj být uložena pokuta.

- Stejně jako v prvních dvou případech se zákon staví k řešení, kdy splašky ze septiku či žumpy vypouštíte na sousední pozemek. Běžně například na pole nebo škarpy v blízkosti nemovitosti.

Ani tato varianta není dovolena. Vsakování je sice jako likvidace odpadních vod přípustná, ale jen za určitých podmínek. Odpadní voda musí nejprve dostatečně předčištěná (například v domovní čistírně) a na základě hydrogeologického posudku musí dojít k povolení takové činnosti. Tedy opět hrozí pokuta.

- Posledním, také relativně běžným způsobem likvidace odpadních vod, za který hrozí pokuta, je vypouštění splašků do okolo tekoucího potoka. Opět jde o činnost relativně běžnou. Toto se pravděpodobně děje i v Krasnici.

Jak vyřešit vypouštění odpadních vod dle zákona

Ke všem typům staveb, o kterých jsme se zmínili je potřeba projektová dokumentace a následně povolení. Odpadní vody tedy řešte vždy:

1. Domovní čistírnou odpadních vod nebo septikem
2. V krajní nouzi pak jímku

Nevsakujte odpadní vody bez povolení, ani nevypouštějte splašky do potoka v těsném okolí. Při dodržení těchto pravidel vám nehrozí pokuta za vypouštění odpadních vod.

Jakou pokutu lze udělit za nedodržení správné likvidace odpadních vod

Pokuta za vypouštění odpadních vod se uděluje, jak podnikatelům, tak fyzickým osobám. Samozřejmě se liší výše pokuty, kdy je zákon tradičně přísnější na právnické osoby.

Fyzické osoby: Pokuta za vypouštění odpadních vod

Pokuta spojená s vypouštěním odpadních vod je ustanovena v §116 vodního zákona. Zákon takové jednání klasifikuje jako přešupek.

Nedovolené jednání spojené s vypouštěním odpadních vod, za které hrozí pokuta.

Zákonné ustanovení	Pokuta	Příklad jednání
a) nedodrží rozhodnutí nebo opatření obecné povahy vydané za účelem úpravy, omezení nebo zákazu obecného nakládání s povrchovými vodami podle § 6 odst. 4,	až 20 000,-	Vypouštění odpadních vod do potoka rovnou ze žumpy
b) nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami podle § 8 odst. 1 bez povolení k nakládání s vodami,	až 100 000,-	Vypouštění odpadních vod do potoka z domovní čistírny postavené bez povolení
k) nepředloží doklady o odvozu odpadních vod podle § 38 odst. 8,	až 20 000,-	Nevyváží žumpu, tak jak by se mělo.

Právnické osoby: Pokuta za vypouštění odpadních vod

Podobně jako u fyzických se pokuta za vypouštění odpadních vod vztahuje i na podnikatele a právnické osoby. Opět vybíráme ty nejrelevantnější ustanovení vodního zákona.

Blíží informace najdou podnikatelé v ustanovení **125a**.

Zákonné ustanovení	Pokuta	Příklad jednání
a) nedodrží rozhodnutí nebo opatření obecné povahy vydané za účelem úpravy, omezení nebo zákazu obecného nakládání s povrchovými vodami podle § 6 odst. 4,	až 20 000,-	Vypouštění odpadních vod do potoka rovnou ze žumpy
b) nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami podle § 8 odst. 1 bez povolení k nakládání s vodami,	až 500 000,-	Vypouštění odpadních vod do potoka z domovní čistírny postavené bez povolení
l) nepředloží doklady o odvozu odpadních vod podle § 38 odst. 8,	až 100 000,-	Nevyváží žumpu, tak jak by se mělo.

Za plný septik nebo žumpu hrozí od roku 2023 vysoké pokuty

Máte doma či na chalupě bezodtokovou žumpu? Pokud ano, měli byste se do budoucna připravit na kontrolu vodoprávního úřadu či České inspekce životního prostředí. Stát se totiž novelou rozhodl posvítit si na všechny septiky a jímky, které by svým nevyhovujícím konstrukčním stavem mohly škodit životnímu prostředí.

Doklady až dva roky zpět

Nevyvezená žumpa či propouštějící septik bez patřičných povolení bude znamenat problém. Velmi drahý problém. Úředníci totiž začnou kontrolovat doklady o vyvezení fekálií certifikovanou společností. Povinnost uchovávat si tyto doklady mají přitom majitelé žump až dva roky zpětně. Aktuálně již od ledna 2021.

Za chybějící doklady o vyvezení žumpy hrozí peněžité trest. Fyzickým osobám mohou úřady vyměřit pokutu až 20 tisíc korun, právníkům osobám dokonce 100 tisíc. Pokutu navíc lze uložit opakovaně, dostat se do křížku s úředníky tak může znamenat velmi nepříjemný problém.

Náklady na vyvážení se mohou vyšplhat na desítky tisíc

Růžové to však nebude ani pokud se rozhodnete žumpu pravidelně vyvážet. Náklady na čerpání fekálií certifikovanou společností se totiž mohou vyšplhat do astronomických částek.

Příklad: při průměrné spotřebě sto litrů odpadní vody na jednoho člověka denně naplní dva lidé v rodinném domě žumpu s objemem pět kubíků za necelý měsíc. Čtyřčlenná rodina na dovolené to zvládne za necelé dva týdny. Za každé odčerpání si přitom firma může (podle objemu žumpy) účtovat až čtyři tisíce korun.

Domácí čistička nebo tříkomorový septik?

Jaká se tedy nabízí řešení? Liší se podle objektu: u celoročně obývaných rodinných domů je rozhodně nejlepší cestou pořízení domácí čistírny odpadních vod. Jde o moderní, efektivní a ekologicky přívětivý způsob, jak nakládat s odpady. Navíc s možností využít vyčištěnou vodu například na závlahu zahrady.

Druhou možností je tříkomorový septik. Na rozdíl od domácích čistíren, septik nepotřebuje elektrické připojení, proto je vhodnější jako řešení na chaty a chalupy. Odpadní voda se v septiku čistí průtokem jednotlivými komorami. Za septik je navíc možné umístit ještě zemní pískový nebo aktivní biologický filtr, díky kterým dojde ještě k dokonalejšímu čištění vody a její možná další použití na zavlažování apod.

Návratnost investice do několika let

Pořizovací ceny domácích čistíren odpadních vod začínají (podle modelu) na nižších desítkách tisíc korun.

Cena realizace na klíč se tak bude pohybovat až do dvou set tisíc korun. S přihlédnutím k nákladům za pravidelné vyvážení žumpy (či pokuty za jejich nevyvážení) se však investice vrací v řádu několika let.

Při instalaci ČOV svépomocí můžou celkové náklady klesnout až o sto tisíc korun, přičemž instalace je velmi jednoduchá a zvládne ji i lajk. Samotné uvedení do provozu je však již odbornou záležitostí, se kterou vám rádi pomohou technici uvádějící čističky do provozu.